

PLAN
BADANIA BIEGŁOŚCI / PORÓWNIANIA
MIEDZYLABORATORYJNEGO *(niepotrzebne skreślić)*

NR 3/2013

prowadzonych przez Klub POLLAB - Sekcję

Przemysłu Tekstylnego i Skórzanego

(wpisać właściwą)

Uwaga: Uzupełniając poniższą tabelę należy wypełnić te obszary, które są istotne dla konkretnego PT/ILC lub wpisać „nie dotyczy” w przypadku wyłączenia.

Nazwa i adres organizatora badania biegłości	Klub Polskich Laboratoriów Badawczych POLLAB ul. Kłobucka 23A; 02-699 Warszawa
Imię i nazwisko, organizacja koordynatora i innych osób zaangażowanych w projektowanie i działanie programu badania biegłości	Mgr inż. Anna Stokowska Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów Specjalistyczne Laboratorium Produktów Włókienniczych i Analizy Instrumentalnej ul. M. Skłodowskiej-Curie 19/27, bud. B, 90-570 Łódź tel. (42) 633 85 61; fax: (42) 633 31 82; e-mail: anna.stokowska@uokik.gov.pl
Działania, które będą podzlecane oraz nazwy i adresy podwykonawców włączonych w realizację programu badania biegłości	Nie dotyczy
Kryteria uczestnictwa, które należy spełnić	Do uczestnictwa w porównaniu międzylaboratoryjnym uprawnione są akredytowane i nieakredytowane laboratoria będące członkami Klubu Polskich Laboratoriów Badawczych POLLAB oraz laboratoria niezrzeszone w Klubie
Liczba i rodzaj oczekiwanych uczestników programu badania biegłości	3 laboratoria badawcze
Wybór wielkości mierzonej (-ych) lub właściwości objętych badaniem biegłości, łącznie z informacją co uczestnicy mają identyfikować, mierzyć lub badać	Oznaczenie zawartości 4-aminoazobenzenu uwalniającego się z azobarwników w próbce wyrobu tekstylnego i oraz oznaczenie stężenia 4-aminoazobenzenu w próbce eterowego roztworu wg normy PN-EN 14362-3:2012
Opis zakresu wartości lub właściwości, lub obydwu, spodziewanych dla obiektów badania biegłości	Spodziewany zakres zawartości 4-aminoazobenzenu w próbce: 30 – 1000 mg/kg Spodziewany zakres stężenia 4-aminoazobenzenu w roztworze: 4 – 50 µg/ml
Potencjalne główne źródła błędów występujących w odniesieniu do badania biegłości	Potencjalne główne źródła błędów zostaną zminimalizowane poprzez użycie do badania próbki metody znormalizowanej PN-EN 14362-3:2012. Eterowy roztwór aminy należy przechowywać w chłodnym miejscu.
Wymagania dotyczące wytwarzania, nadzorowania jakości, magazynowania i dystrybucji obiektów badania biegłości	Aby zapewnić stabilność roztworu 4-aminoazobenzenu należy go przechowywać w chłodnym miejscu i w szczelnie zamkniętym naczyniu. Próbka roztworu zostanie umieszczona przez koordynatora w szklanej wialce szczelnie zakręconej nakrętką z membraną pokrytą teflonem. Wialka zostanie owinięta folią aluminiową. W celu zapewnienia stabilności próbki wyrobu tekstylnego zaproponowano krótki czas trwania porównania. Badania obiektów przekazanych do badań najlepiej przeprowadzić najszybciej jak to możliwe.

Racjonalne środki zapobiegawcze w celu zapobieżenia znowie pomiędzy uczestnikami lub fałszowaniu wyników oraz procedury, które będą uruchomione jeżeli mieć będzie miejsce podejrzenie znowy lub fałszowania wyników.	Na każdym etapie porównania międzylaboratoryjnego obowiązuje zasada poufności. Wszystkie informacje przekazywane przez uczestników i gromadzone przez koordynatora wyniki badań traktowane będą jako dokumenty poufne i zostaną zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych. Każdy uczestnik porównania otrzyma kod identyfikacyjny, który znany jest wyłącznie koordynatorowi.
Opis informacji, którą należy dostarczyć uczestnikom oraz harmonogram realizacji kolejnych etapów programu	Uczestnikom przekazane zostaną • Zaproszenie do wzięcia udziału w porównaniu wraz z planem porównania • Obiekty badań, formularz potwierdzający odbiór obiektów, formularze dotyczące opisu zastosowanej metody i wyników badań wraz z instrukcją postępowania z przekazanymi obiektami i wypełniania formularzy W instrukcji postępowania z przekazanymi obiektami zostaną umieszczone informacje dotyczące m.in. podawania wyników badania oraz niepewności • Sprawozdanie z porównania międzylaboratoryjnego
Częstość lub daty dystrybucji obiektów badań biegłości do uczestników, ostateczne terminy przekazania wyników przez uczestników i, jeżeli zasadne, daty, kiedy uczestnicy powinni wykonać badania lub pomiary	• Planowana data rozpoczęcia porównania: 15.06.2013r. • Planowana data zakończenia porównania i przekazania wyników przez uczestników: 15.10.2013r. • Planowana data przekazania sprawozdania: 2 tygodnie od daty zakończenia badań
Wszelkie informacje dotyczące metod lub procedur, potrzebne uczestnikom do przygotowania materiału do badań i przeprowadzenia badań lub pomiarów	Badania w ramach porównania międzylaboratoryjnego należy wykonać zgodnie z normą PN-EN 14362-3:2012
Procedury dotyczące metod badań lub pomiarów, które będą wykorzystane do badania jednorodności i stabilności obiektów badania biegłości oraz, jeżeli ma zastosowanie, określenie ich żywotności biologicznej	Jednorodność próbki wyrobu tekstylnego uzyskano przez pocięcie i dokładne wymieszanie materiału. Jednorodność roztworu aminy uzyskano przez jego dokładne wymieszanie. Nie ma możliwości poddania próbki tekstylnej długoterminowym badaniom stabilności, ponieważ dostępna jest ograniczona ilość materiału.
Przygotowanie jednolitych form sprawozdań, które będą stosować uczestnicy	Sprawozdanie z porównania międzylaboratoryjnego wg załącznika do planu porównania zawierało będzie m.in.: • nazwę i dane kontaktowe organizatora badania biegłości • nazwę i dane kontaktowe koordynatora • oświadczenie dotyczące stopnia poufności wyników • dokładny opis wykorzystywanych obiektów badania • wyniki uczestników • dane statystyczne oraz podsumowanie, łącznie z wartościami przypisanymi i zakresem akceptowalnych wyników oraz prezentacją graficzną • procedury stosowane do wyznaczania każdej wartości przypisanej • szczegóły dotyczące spójności pomiarowej i niepewności pomiaru każdej wartości przypisanej • komentarz koordynatora porównania dotyczący rezultatów działania uczestników • opis procedur wykorzystanych do statystycznej analizy danych • wskazówki dotyczące interpretacji analizy statystycznej • ewentualnie komentarze i zalecenia, wynikające z rezultatów porównania
Dokładny opis analizy statystycznej, która będzie stosowana	Ocena wiarygodności wyników przeprowadzona zostanie w oparciu o: • PN-EN ISO/IEC 17043:2011 „Ocena zgodności – Ogólne wymagania dotyczące badania biegłości”, • Normy PN-ISO serii 5725: Dokładność (poprawność i precyzja) metod pomiarowych i wyników pomiarów. • ISO 13528:2005 Statistical methods for use in proficiency testing by interlaboratory comparisons

Źródło, spójność pomiarowa i niepewność pomiaru każdej wartości przypisanej	- Wartość przypisana zawartości 4-aminoazobenzenu oraz jej niepewność zostanie określona na podstawie wyników badań przekazanych przez uczestników porównania z uwzględnieniem wpływów danych odstających oraz własnych doświadczeń. W celu zachowania spójności pomiarowej podczas typowania do porównań międzylaboratoryjnych próbki wyrobu tekstylnego zawartość 4-aminoazobenzenu sprawdzano stosując wzorzec 4-aminoazobenzenu posiadający status materiału odniesienia. Taki sposób postępowania wybrano ze względu na fakt, iż nie istnieje wzorzec państwowy barwników azowych uwalniających 4-aminoazobenzen. Nie istnieje również wzorzec państwowy próbki wyrobu tekstylnego o takim składzie surowcowym, aby można było go powiązać w sposób bezpośredni z obiektami przeznaczonymi do badań w ramach porównania. - Za wartość przypisaną stężenia 4-aminoazobenzenu w roztworze przyjęto stężenie sporządzonego roztworu. Niepewność zostanie określona na podstawie wyników badań roztworu wykonanych w laboratorium koordynatora. W celu zachowania spójności pomiarowej próbkę eterowego roztworu 4-aminoazobenzenu przygotowano w oparciu wzorzec 4-aminoazobenzenu posiadający status materiału odniesienia.
Kryteria oceny rezultatów działania uczestników	Ocena osiągniętych rezultatów dokonana zostanie na podstawie wartości parametru Zeta zgodnie z następującymi kryteriami: $Zeta \leq 2$ – wynik zadowalający $2 < Zeta < 3$ – wynik wątpliwy $Zeta \geq 3$ – wynik niezadowalający
Opis danych, raportów pośrednich lub informacji, które należy przekazać zwrótnie uczestnikom	Nie dotyczy
Określenie zakresu w jakim zostaną opublikowane wyniki uczestników i wnioski wynikające z programu badania biegłości	Każdy uczestnik porównania otrzyma sprawozdanie, w którym zamieszczone będą wyniki porównania wraz z ich analizą i wnioskami wynikającymi z przeprowadzonego porównania. Wyniki badań będą powiązane z uczestnikami wyłącznie poprzez kody identyfikacyjne.
Działania, które należy podjąć w wypadku zaginięcia lub uszkodzenia obiektów badania biegłości	Nie ma możliwości przekazania kolejnej porcji próbki tekstylnej ponieważ dostępna jest ograniczona ilość materiału. W wypadku zaginięcia lub uszkodzenia próbki roztworu zostanie przekazana kolejna porcja roztworu

Koordynator

Anna Stokowska, 09.05.2013
nie wymaga podpisu

Weryfikator

Rafał Milala, 09.05.2013
nie wymaga podpisu

Przewodniczący/Członek Kolegium Sekcji
Przemysłu Tekstylnego i Skórzanego

Joanna Pietrzak, 10.05.2013
nie wymaga podpisu

Prezes/Członek Zarządu Klubu POLLAB

Krystyna Krzyśko, 12.05.13
nie wymaga podpisu